

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Приватна непрофитна високообразовна установа
Самостојна висока стручна школа
БИЗНИС АКАДЕМИЈА СМИЛЕВСКИ – БАС
Скопје

П Р А В И Л Н И К

за условите, критериумите, постапката и правилата
за студирање на далечина на прв и втор циклус на студии на БАС

- ПРАВИЛНИК ЗА СТУДИРАЊЕ НА ДАЛЕЧИНА-

Скопје, јули 2025 година

Врз основа член 60 став 1 алинеја 19 од Статутот на БАС и врз основа на Предлог Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на прв и втор циклус на студии на БАС (дел. бр. 0205-87/6 од 20.02.2019 година), како и врз основа на предлог измените од Наставничкиот совет на БАС од одржаната седница на 11.07.2025 г., Органот на основачи на БАС на ден 14.07.2025 година го донесе следниов

**Правилник
за условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на
далечина на прв и втор циклус на студии на БАС**

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој Правилник се уредуваат условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на далечина на прв и втор циклус на Бизнис академијата Смилевски – БАС (во натамошниот текст БАС).

(2) Студиите на далечина на прв и втор циклус на студии на БАС ги води, организира и контролира Координаторот за студирање на далечина и синергирање на БАС (во понатамошниот текст Координаторот за далечина).

2. УСЛОВИ ЗА СТУДИРАЊЕ НА ДАЛЕЧИНА НА БАС

Член 2

(1) Студент запишан на прв или на втор циклус на студии на БАС има право дел од студиска програма или цела студиска програма да ја реализира на далечина согласно одредбите од овој Правилник, Статутот на БАС и другите општи акти на БАС.

(2) Студент на прв циклус на студии може да ги реализира студиите на далечина само доколку има статус на вонреден студент.

(3) За да може студент, запишан на БАС, да студира на далечина потребно е да поднесе Барање за студирање на далечина кое го доставува до Наставничкиот совет на БАС. Во барањето за студирање на далечина прецизно треба да бидат наведени причините поради кои студентот е спречен да ја реализира наставата за соодветниот циклус на студии.

(4) Како причини за стекнување со правото за студирање на далечина се сметаат:

- 1) студентот да е во работен однос или да е работно ангажиран подолго од еден месец и притоа не е во можност да ја реализира редовната настава за редовните или вонредните студенти. Како доказ, студентот, приложува М1/М2 образец за вработување, потврда за работен однос или ангажман од работодавец или договор за вработување;

- 2) студентот да живее на растојание повеќе од 50 км од било која локација каде се изведува настава во БАС. Како доказ, студентот, приложува документ со кој го потврдува постојаното или привременото место на живеење;
- 3) студентот да е лице со попреченост во својот развој, како доказ приложува посебна медицинска белешка во која е наведен видот и степенот на попреченост;
- 4) студентот да е на боледување повеќе од еден месец, како доказ доставува медицинска белешка од специјалист или белешка за болничко лекување;
- 5) други објективни причини кои студентот треба да ги наведе во Барањето и поднесе соодветен доказ, за што одлучува Наставничкиот Совет на БАС.

(5) За да може да се реализираат студиите на далечина, студентот потребно е да ги исполни и следниве технички услови:

- 1) да има обезбедено непречена интернет врска;
- 2) да има обезбедено аудио и визуелни средства за комуникација;
- 3) да има обезбедено софтверска програма за комуникација во договор со предметниот наставник.

(6) За оправданоста на причините од став (4) и исполнетоста на условите од став (5) на овој член, одлука донесува Наставничкиот совет на БАС, на првата наредна седница по поднесување на комплетното барање од страна на студентот.

(7) Референтите за студентски прашања, ја доставуваат одлуката на Наставничкиот совет до студентот и го информираат за понатамошната постапка.

(8) Одлуката на Наставничкиот совет за студирање на далечина се доставува и до Координаторот за студирање на далечина и синергирање.

(9) Доколку студентот има потврда за трансферирани ЕКТС кредити од друга/и високообразовни установи, референтот за студентски прашања е должен да ја достави потврдата за трансфер на кредити до Координаторот за далечина, кој врз основа на доставената потврда ја организира наставата за оваа категорија на студенти.

(10) Доколку одлуката од став (6) на овој член е позитивна, тогаш референтите за студентски прашања го поврзуваат студентот со Координаторот за далечина.

(11) Доколку одлуката од став (6) на овој член не е позитивна, тогаш студентот има право да ги продолжи студиите на БАС како редовен или вонреден студент на прв циклус на студии, односно втор циклус на студии со следење на редовно предвидената настава за соодветниот циклус.

3. ОРГАНИЗИРАЊЕ НА СТУДИИТЕ НА ДАЛЕЧИНА

Член 3

(1) Студирањето на далечина се организира по постапка која е дел од овој Правилник.

(2) Постапката за студирање на далечина започнува со воспоставување на контакт помеѓу студентот и Координаторот за далечина и запознавање на студентот со

условите, критериумите, постапката и правилата за студирање на далечина, предвидени со овој Правилник.

Член 4

(1) Наставата за студиите на далечина на прв и втор циклус на студии на БАС се изведува согласно студиските програми на кои се запишал студентот.

(2) Наставата за студиите на далечина на БАС се изведува по пат на консултации меѓу студентот и наставникот.

(3) Координаторот за далечина преку електронска пошта (испратена до наставникот и студентот) ги поврзува студентот и наставникот за нивна понатамошна комуникација и реализација на консултациите (доколку се побарани од страна студентот) по соодветниот наставен предмет од студиската програма.

(4) Наставникот е должен да го додели студентот на соодветниот наставен предмет на образовниот портал на БАС од каде што студентот ќе може да има увид во основната и дополнителна литература за студирање, презентации и студии на случај, како и насоки за изработка на проектен извештај (доколку е составен дел од предметот).

(5) По потреба наставникот, на барање на студентот може да одржи консултативна/и средба/и. За реализирање на консултативните средби, предметниот наставник може да ја користи техничката опрема и пристапот до интернет на БАС во седиштето или одделенијата за дисперзирани студии на БАС или истото може да го направи во домашни услови.

(6) Доколку наставникот по одреден наставен предмет не е достапен за реализација на одредениот наставен предмет, тогаш реализацијата ја изведува друг наставник кој е избран за истиот наставен предмет на БАС.

(8) Студентот е должен да ги задоволи техничките услови наведени од член 2 став (5) од овој Правилник.

(9) На образовниот портал за оваа категорија студенти се креираат посебни предмети, кои покрај називот на предметот ја содржат и додавката далечина.

(10) Наставата се реализира на принципот предмет по предмет, подготовка за испит, одобрен и поставен проектен извештај (доколку е составен дел од предметот), полагање на испит, па потоа се преминува на друг предмет, по предходен договор со Координаторот за далечина.

(11) Редоследот на полагање на предметите се врши согласно студиската програма на која се запишал студентот. Редоследот го планира и организира, согласно студиската програма, Координаторот за далечина.

(12) Студентот не може да биде доделен на друг наставен предмет во период помал од две седмици, од координацијата на претходниот наставен предмет доделен од координаторот на далечина.

Член 5

(1) Доколку студентот реализира наставен предмет без согласност и одобрување од Координаторот за далечина, истиот се поништува и одговорноста ја сноси наставникот по соодветниот предмет кој реализирал предмет без согласност и одобрување од страна на Координаторот за далечина.

Член 6

(1) Студентот кој студира на далечина на БАС има право на координативна поддршка од страна на Координаторот за далечина, техничка поддршка од страна на ИТ администраторот на БАС и административна поддршка од страна деловниот секретар и референтите за студентски прашања на БАС.

4. ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊАТА

4.1. Услови за полагање на далечина

Член 7

(1) Проверката на знаењата по соодветен наставен предмет се реализира исклучиво доколку се исполнети следниве услови:

- 1) студентот има доставено до предметниот наставник потпишана и скенирана пријава за испит;
- 2) студентот има поставено проектен извештај по соодветниот наставен предмет (доколку е составен дел од предметот);
- 3) студентот има обезбедено технички услови за самостојно реализирање на испитот наведени во член 2 став (5) од овој Правилник;
- 4) БАС, односно предметниот наставник има обезбедено технички услови за контрола на испитот;
- 5) студентот ги има подмирено сите финансиски обврски предвидени во Договорот за школување на БАС, за што координаторот тековно добива информации од студентската служба на БАС.

4.2. Начин на реализирање и следење на испити

Член 8

(1) Закажувањето на испитот по одреден наставен предмет се прави помеѓу студентот и предметниот наставник, кои меѓусебно го усогласуваат терминот за испит.

(2) Доколку поради оправдани причини дојде до презакажување на испитот, предходно поднесената пријавата од страна на студентот останува да важи.

(3) Проверката на знаењата на студентот се врши во електронска форма на образовниот портал на БАС, доколку се исполнети сите услови наведени во членот 8 од овој Правилник.

(4) Проверката на знаењата по одделни наставни предмети, каде не е можно тоа да се реализира во електронска форма, се изведува во пишана форма. Пишуваните документи од страна на студентот, по завршувањето на испитот се доставуваат до наставникот по соодветниот наставен предмет во скенирана форма, преку електронска пошта.

(5) Во процесот на полагање, контрола врз реализирање на испитот, односно следење на испитот врши предметниот наставник или негова замена (за што претходно е известен Координаторот за далечина).

(6) Наставникот е должен да направи три записи од екранот при полагањето (print screen), и тоа: на почетокот на полагањето, во текот и на крајот од полагањето, со цел да се докаже истовременоста на полагањето на испитот со закажаното време од страна на наставникот.

(7) Направените записи од полагањето заедно со пријавата од проверката на знаењата задолжително се доставуваат во печатена форма до референтите за студентски прашања, кои и двата документи ги распределуваат во досието на студентот, или се поставуваат на електронскиот портал на БАС, во соодветниот предмет. Доколку испитот се реализирал во пишувана форма, тогаш скенираните документи од испитот, прегледани и потпишани од страна на наставникот, исто така треба да се достават до референтите за студентски прашања и да бидат составен дел од досието на студентот.

(8) Доколку во текот на полагањето се појават технички проблеми, тогаш наставникот проценува дали полагањето ќе продолжи или испитот ќе се презакаже, за што го известува Координаторот за далечина.

(9) Резултатите од проверката на знаењето се сумираат електронски, на образовниот портал на БАС, најдоцна 7 дена по проверката на знаењата, а предметниот наставник е должен по електронски пат да го извести координаторот за далечина дека испитот се реализирал.

(10) Оценката за стручните предмети од студиските програми на прв и втор циклус на студии се формира врз основа на две компоненти:

- 1) испит, кој учествува со 70% во формирањето на оценката и
- 2) проектен извештај кој учествува со 30% во формирањето на оценката.

(11) Оценката за општообразовните предмети од студиските програми на прв циклус на студии се формира само врз основа на резултатите од испитот кои учествуваат со 100% во формирањето на оценката.

(12) Разлика во учеството на компонентите кои ја формираат оценката може да има кај предмети на кои поинаку им е одреден начинот на оценување и формирањето на оценката согласно со соодветната предметна програма од соодветната студиска програма.

4.3. Оценка и одбрана на специјалистички труд

Член 9

- (1) Студиската програма на втор циклус на студии на БАС, задолжително содржи обврска за изработка на специјалистички труд, како завршен дел од студиската програма на втор циклус стручни студии.
- (2) Студентите од втор циклус на студии кои студиите ги реализираат на далечина, постапката за изработка на специјалистичките трудови ја реализираат врз основа на Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС.
- (3) Одбраната на специјалистичките трудови, за студентите на втор циклус на студии на БАС кои студираат на далечина, е јавна и се реализира во просториите на БАС или се спроведува по електронски пат, односно онлајн.
- (4) Доколку одбраната на специјалистичкиот труд се спроведува онлајн, тогаш претседателот на Комисијата е должен да направи слики од одбраната и тоа на почеток, во текот на одбраната и на крајот од процесот. Сликите од одбраната се печатат и претставуваат составен дел од Записникот за одбрана на специјалистички труд.
- (5) Доколку одбраната на специјалистичкиот труд е онлајн, тогаш линкот за вклучување се поставува на страната БАС, со оглед на тоа што одбраната е јавна.

4.4. Проверување на знаењето

Член 10

- (1) Проверката на знаењето на студентот, по наставните предмети, се врши континуирано во текот на наставно-образовниот процес и се изразува во поени.

Член 11

- (1) Проверката на знаењето по предметите се врши по електронски пат, на образовниот портал на БАС, освен кога со предметната програма е утврден поинаков начин на реализирање на проверката или кога постои техничка попреченост за електронско полагање.

4.5. Оценување

Член 12

- (1) Оценувањето на студентите треба да биде објективно и без дискриминација.

Член 13

- (1) Завршната оценка за соодветната предметна програма е изразена како збир на нумеричките вредности по компонентите утврдени во член 8, став (10), (11) и (12) од овој Правилник.
- (2) Завршното оценување се изразува во броеви од 5 (пет) до 10 (десет).

4.6. Повторно пријавување на предмети

Член 16

- (1) Студентот кој нема да го положи испитот по прв пат, може повторно да го полага, најмногу уште два пати.
- (2) Во случајот од став (1) на овој член, студентот полагањето на испитот може да го изведе во рамките на предвидените испитни рокови на БАС (редовни и дополнителни), со претходно поднесување на пријава до предметниот наставник.
- (3) Доколку студентот не го положи испитот по трет пат, тогаш должен е да го запише предметот повторно, при што плаќа дополнителен паричен надоместок во висина на паричната вредност на кредитите кои ги носи предметот.
- (4) Доколку предметот е од групата на изборни предмети, студентот има можност да го презапише истиот предмет или да избере друг предмет од листата на изборни предмети од соодветната студиска програма. И во овој случај студентот е должен да уплати дополнителен паричен надоместок во висина на паричната вредност на кредитите кои ги носи предметот.
- (5) Доколку пак студентот не е задоволен од добиената преодна оценка по одреден наставен предмет, тогаш тој има право испитот да го преполога само еднаш, по претходно поднесена Пријава во испитна сесија, а најдоцна 4 месеци од денот на полагањето на наставниот предмет.

4.7. Право на приговор

Член 17

- (1) Ако студентот смета дека испитот не е спроведен во согласност со овој Правилник и Правилникот за начинот на стекнување на право, пријавување, полагање, следење, оценување, евидентирање и чување на испити на студентите на БАС, може да поднесе приговор до Директорот на БАС во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите на образовниот портал.
- (2) Приговорот, потпишан од страна на студентот, преку електронски пат (во скенирана форма) се поднесува до Директорот на БАС, а оригиналот го доставува преку пошта во седиштето на БАС.
- (3) Доколку Директорот утврди дека условите од став (1) на овој член целосно се исполнети, го задолжува наставникот да ја преиспита оценката. Ако наставникот не отстапува од оценката која ја утврдил, студентот може да побара комисиско полагање.
- (4) За комисиско полагање на наставниот предмет, студентот е должен да поднесе Барање по електронски пат до Директорот на БАС во рок од 24 часа од денот на соопштување на одлуката на наставникот. Студентот за одлуката на наставникот е известен од страна на референтите за студентски прашања на БАС по електронски пат.
- (5) По Барањето на студентот, Директорот формира тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје на соодветниот наставен предмет кој се преполога и во рок од една недела закажува комисиско полагање.

(6) Наставникот кај кого студентот го следел наставниот предмет не може да биде претседател или член на комисијата од претходниот став на овој член.

5. ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА СТУДИИТЕ НА ДАЛЕЧИНА

Член 18

(1) Времетраењето на првиот, односно вториот циклус на студии се усогласува со Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС и Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС.

(2) Доколку студентот во текот на своите студии нема оправдани причини за студирање на далечина, тогаш по автоматизам ги продолжува студиите како вонреден студент на прв циклус на студии или како студент на втор циклус на студии на БАС.

(3) Координаторот за далечина за оваа промена ги известува референтите за студентски прашања, Директорот и наставниците кои имаат настава во тековниот семестар.

(4) Доколку студентот кој е на прв циклус на студии на далечина, по завршување на причините за студирање на далечина, сака да ги продолжи студиите како редовен студент на БАС, тогаш е должен да поднесе Барање до Наставничкиот Совет на БАС, кој одлучува по барањето на првата наредна седница. Одлуката на Наставничкиот совет е конечна.

6. ПРИЈАВУВАЊЕ НА ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И ЕВИДЕНЦИЈА

Член 19

(1) Студентите имаат право да се одлучат кои изборни предмети ќе ги реализираат во рамките на студиската програма од соодветниот циклус на студии.

(2) Постапката за пријавување на изборните предмети за прв, односно втор циклус на студии за студентите кои студираат на далечина се усогласува со принципот на избор утврден според Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС и Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС.

(3) Координаторот за далечина е должен по електронски пат да ги извести студентите за постапката за пријавување на изборни предмети, по принципот предмет по предмет.

7. ЗАПИШУВАЊЕ НА СТУДИСКА ГОДИНА

Член 20

(1) Студентот од прв циклус на студии ќе се стекне со правото да следи и полага предмети од втората студиска година доколку ги има исполнето условите предвидени во Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС и исполнети финансиски обврски за таа студиска година. Евиденцијата на положените испити се согледува од личниот картон кој Координаторот за далечина треба да го добие од референтот за студентски прашања на БАС.

(2) Студентот на прв циклус на студии ќе се стекне со правото да следи и полага предмети од трета студиска година доколку ги има исполнето условите предвидени во Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС и исполнети финансиски обврски за таа студиска година.

(3) Вториот циклус на студии трае една година и се усогласува со Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС.

8. ВИСИНА НА ШКОЛАРИНА

Член 21

(1) Висината на школарината и уписнината за студирање на далечина на прв, односно втор циклус на студии на БАС ја определува Органот на основачи на БАС.

9. ЗАВРШУВАЊЕ НА СТУДИИТЕ

Член 22

(1) Завршувањето на студиите на прв, односно втор циклус на студии на далечина, се усогласува со Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС и Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС.

10. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДДРШКА

Член 23

(1) Административната поддршка на првиот, односно вториот циклус на студии на далечина е распределена помеѓу Координаторот за далечина и ИТ администраторот на БАС.

Член 24

(1) Координаторот за далечина ги има следниве обврски:

- 1) Да ги води, организира и контролира студиите на далечина и синергирање;
- 2) Да воспостави контакт со студентот кој студира на далечина и да го информира за начинот, условите и правилата за студирање на далечина согласно овој Правилник;
- 3) Да воспостави контакт со студентот кој студира преку синергирање и да го информира за начинот, условите и правилата за студирање преку синергирање, согласно Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС или Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС, во зависност на кој циклус е запишан студентот;
- 4) Да го поврзе студентот со наставникот за реализирање на наставата на далечина или синергирање;
- 5) Да го информира студентот за редоследот на предметите согласно студиската програма;
- 6) Да го контролира процесот на реализирање на студиите на далечина/ синергирање;
- 7) Да реагира до Директорот на БАС, доколку се реализира предмет на далечина/ синергирање без негово одобрување;
- 8) Да дава постојана координативна поддршка на студентите кои студираат на далечина/ синергирање;
- 9) За секоја промена, која е клучна за студиите на далечина, да ги информира студентот, наставниците, органите, телата на БАС или стручната и административната служба на БАС во зависност од видот на промената;
- 10) Да ја спроведе постапката за избор на изборен предмет;
- 11) Да го следи напредокот на студентите кои студираат на далечина/ синергирање и исполнителноста на условите согласно личните картони;
- 12) За својата работа да поднесува податоци до Директорот на БАС, при подготовка на годишниот извештај за работа.
- 13) Да се грижи за постојано подобрување на студиите на далечина/ синергирање;
- 14) Да ги промовира студиите на далечина/ синергирање на БАС;

- 15) Најдоцна до секој 5 ти во месецот, до заменикот директор како одговорно лице за настава на БАС, доставува извештај за реализирани наставни часови на наставниците кои реализирале настава на далечина и/или настава преку синергирање со наведување на фондот на часови, предметот кој е реализиран, наставникот кој го реализирал предметот и студентот/тите кои биле вклучени во реализацијата на предметот;
- 16) Да врши други обврски кои произлегуваат од овој Правилник, Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии на БАС, Правилникот за условите, критериумите, постапката и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии на БАС, Статутот на БАС, Законот за високо образование и други нормативни акти на БАС;
- 17) Да врши други обврски зададени од страна на Органот на основачи, Директорот на БАС и/или од Заменик директорот на БАС, а поврзани со студирањето на далечина на БАС.

11. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 25

- (1) За толкување на одредбите од овој Правилник е надлежен Органот на основачи на БАС.

Член 26

- (1) Овој Правилник влегува во сила од денот на донесувањето и важи за сите студенти кои студираат на далечина или преку синергирање.
- (2) Студентите кои се запишале на втор циклус на студии пред студиската 2022/2023 година, студиите ги завршуваат согласно студиската програма на која се запишале.
- (3) За студентите од став (2) на овој член од овој Правилник, важат одредбите предвидени во овој Правилник, освен разликите кои произлегуваат од студиската програма на која се запишале.

Орган на основачи:

Цветко Смилевски

Горазд Смилевски

Цена Смилевска

